मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय

परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालय

सुर्खेत, नेपाल

सत्रान्त परीक्षा - २०८२

बी.एड./पाँचौं सेमेस्टर **पूर्णाङ्क: ६०**

समय: ३ घण्टा **उत्तीर्णाङ्क: ३०**

विषय: **नेपाली भाषा शिक्षणका आधारभूत पक्ष** (नेपा.शि.४५५/४५६)

परीक्षार्थीहरूले सकेसम्म मौलिक र आफ्नै शब्दमा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुपर्नेछ।

समूह 'ख' **६x५= ३०**

तल दिइएका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस्।

१. नेपाली भाषा शिक्षणको परिचय दिँदै यसका मूलभूत आवश्यकता प्रस्तुत गर्नुहोस्।

२. नेपाली भाषाशिक्षणका समस्याहरूको चर्चा गर्नुहोस्।

३. पाठ्यक्रम स्तरणका प्रमुख आधारहरू स्पष्ट पार्नुहोस्।

अथवा

पाठ्यक्रम निर्माणका सामान्य सिद्धान्तहरूको चर्चा गर्नुहोस्।

४. दरबार स्कुल र कन्या पाठशालाको स्थापना र प्रभावका बारेमा चर्चा गर्नुहोस्।

५. मातृभाषाको परिचय दिई यसको महत्व र प्रयोजनका बारेमा व्याख्या गर्नुहोस्।

६. भाषा पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक बीचको सम्बन्धलाई प्रस्ट्याउनुहोस्।

अथवा

माध्यमिक नेपाली भाषा पाठ्क्रम २०६४ सालका विशेषताहरूको चर्चा गर्नुहोस्।

समूह 'ग' **२x१०= २०**

तल दिइएका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस्।

७. भाषा पाठ्यक्रम निर्माणका चरणगत प्रक्रियाहरूको सविस्तार वर्णन गर्नुहोस्।

८. वर्तमान माध्यमिक तहको कक्षा नौको नेपाली भाषा पाठ्यपुस्तकका परिधीय र प्राज्ञिक विशेषताहरू केलाउनुहोस्।

अथवा

भाषाशिक्षणका आधारभूत सिद्धान्तहरूलाई सविस्तार चर्चा गर्नुहोस्।

समाप्त

मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय

परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालय

सुर्खेत, नेपाल

सत्रान्त परीक्षा - २०८२

बी.एड./पाँचौं सेमेस्टर

विषय: **नेपाली भाषा शिक्षणका आधारभूत पक्ष** (नेपा.शि. ४५५/४५६)

सिम्बोल नं. ....

समूह 'क' **१०x१= १०**

सर्वोत्कृष्ट उत्तरमा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस् ।

१. भाषा शिक्षणको मुख्य उद्देश्य कुन हो ?
(क) भाषिक सिपको ज्ञान दिनु (ख) भाषिक पक्षको ज्ञान दिनु
(ग) भाषाको विकास गर्नु (घ) भाषाको परिचय दिनु

२. नेपालमा नेपाली भाषापछि सबैभन्दा बढी बोलिने मातृभाषा कुन हो ?
(क) मैथली (ख) तामाङ
(ग) भोजपुरी (घ) नेवारी

३. भाषा शिक्षणका सन्दर्भमा 'जीवन सापेक्षता' कस्तो सिद्धान्त हो ?
(क) आवश्यकता पूर्तिको सिद्धान्त
(ख) जीवन उपयोगी सिद्धान्त
(ग) स्तर सापेक्ष सिद्धान्त
(घ) रचनात्मक एवं मनोरञ्जनात्मक सिद्धान्त

४. पाठ्यवस्तुलाई पङ्क्तिवद्ध गरी एकपछि अर्को गर्दै प्रस्तुत गर्ने स्तरणलाई के भनिन्छ ?
(क) एकीकृत (ख) पृथकीकृत
(ग) चक्रीय (घ) रेखीय

५. दोस्रो भाषा सिकाइ कसरी प्राप्त हुन्छ ?
(क) प्रयत्न र भूल (ख) सचेत अनुकरण
(ग) स्वतन्त्र अभ्यास (घ) प्रयोगात्मक प्रयोग

६. नेपालको शैक्षिक इतिहासमा आमूल परिवर्तन सहितको शिक्षा नीति कहिले र कसले लागू गरेको थियो ?
(क) रा.शि.यो.आ. २०११ (ख) रा.शि.प.यो.२०२८
(ग) एस.एल.सी.परीक्षा बोर्ड १९९० (घ) स.रा.शि.स.२०१८

७. 'पाठ्यक्रम' शब्दको व्युत्पत्ति कुन धातुबाट भएको मानिन्छ ?
(क) केरियर (ख) कुरियर
(ग) कुरेरे (घ) करिकुलम

८. नेपाली भाषा पाठ्यपुस्तकको लेखनमा विशेष योगदान दिने विद्वान को हुन् ?
(क) गोपाल पाण्डे (ख) जयपृथ्वी बहादुर सिहं
(ग) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा (घ) महानन्द सापकोटा

९. माध्यमिक नेपाली भाषा पाठ्यक्रम २०६४ ले नेपाली भाषालाई कति पूर्णाङ्क निर्धारण गरेको छ ?
(क) १७० पूर्णाङ्क (ख) १०० पूर्णाङ्क
(ग) १५० पूर्णाङ्क (घ) २०० पूर्णाङ्क

१०. भाषा पाठ्यक्रम निर्माणको प्रथम चरण भनेर तलका मध्ये कसलाई मानिन्छ ?
(क) आवश्यकताको विश्लेषण (ख) लक्ष्य तथा उद्देश्य निर्धारण
(ग) मूल्याङ्कन प्रक्रिया (घ) शिक्षण प्रक्रिया